

עיני משפמ
נר מצוה

עח:‏

ר"ן

נערה המאורסה

פרק עשירי

נדרים

רש"י

מסורת הש"ם

סמ א
ב מיי
פ"א מהל'
קדוש הקדש הלכה ה והלכה ז:
ג מיי
פ"ה מהל'
קדוש הקדש הלכה א ופ"ה מהל'
סנהדרין הלכה י:1

מוסף רש"י

מועדי ה' צריכינ קידוש ב"ד. שהיו מקדשין את הדשם על פי הלאה ומומן כן מתקדש מועד בומנן שליבי עיבור השנה ועיבור הדשים המועדים מתסבנין, אבל המועדים עממן לא היו מקדשין כי אס הדשים, דמתן כ"ריה (כד.) לגבי קידוש הדש, ש"אב צ"ד אומר מקדש וכל העס ענין אחריו מקדש מקדש, שנאמר אשר תקראו אותם, קרי ציה אדם, ותרי זמני מקדוש מקדוש נפקא לן מכתבי מקראי קדש שהיו מקדשין את הדש על פי הלאה וזחי מקדוש המועדות וקידושן (רשב"ם י"ב פסא.).

אין צריכה קידוש ב"ד. כעין שמקדשין המועדות על ידי קידוש ראשי חדשים, אין מקדשין אחד בשבת להיות שביעי שלו שבת, אלא לעולם יום שביעי שבת הוא בלא קידוש צ"ד, ונפקא ליה מדכתיב מועדי ה' יחיר, דמאי למיכחז אלה אשר תקראו אותם מקראי קדש. שבת בראשית קרי לגבת, משום דילג מועדות מניי כתיב צבו שבת שבתין, הלכך קרי ליה שבת בראשית, שמקדשת צבאה משבת ימי בראשית, כתיב דבשבת ראשונה כתיב ציזכורו ויקדש אותו (שם.).

מועדי ה' צריכינ מומחה. ולא מקדשו בני הידיונות הספרת נדרים, ולא יחיד מומחה הספרת ואלו יחיד מומחה הספרת נדרים, אלא בשלשה מומחין, כדילפינן כ"ריה (כה); אין לך מומחה בישראל יומי משה רבינו וקאמר ליה רחמנא עד דאיכא אהרן כהנך דכתיב ויחסר ה' אל משה ואל אהרן וגו'; הדשם הוא לגב, ככס מומחין, ואין צ"ד שקול ומקויפין עליהם עוד אחד (ב"ב שם.). אימתי אמרו. בצערה קא נקוט לה ממניחין, מת הבעל. כשהוא חרוס, נתרוקנה

רשות לאב. כלסם שמריק יין ממלי אל בלי, כלומר טיף כל הכשות מן הבצל ואל לרשות האב, בזמן שלא שמעו הבעל. את נדרה קודם שיעות, דכיום שמוע צעין ויכא, או ששמע ושחק או ששמע והיפר, חלקו צו כיום ששמע, ואפילו שמוע ושחק שלא הפר כל קיים ולא הספיק להראות דעמו עד שמת צו כיום, דהואיל ואכתי איכא שהות כיום דאי הוה בעל קיים מתי מיפר איכא לנימנר דמינה גרמיה לו, דלמא אי הוה קיים אכתי הוה מיפר לה מיקמי דלעעבר יומא, ומת צו כיום קאי אשמע ושחק

(דע"ל סח.).

ומשמע מהכא דיחיד מומחה דשרי נדרים דוקא סמוך כמומחה של מועדי ה' דהיינו משה ואהרן דאין הפרש צין זה לזה אלא שמועדי ה'

צריכינ שלשה מומחין ונדרים סגי ביחיד. אבל הרמב"ם ז"ל כתב בפ"ו מהל' שצועות (הלכה ה) דכל שהוא רב מובהק ממיר יחידי ולפ"ו אמרו דהא דפרכינן הכא והא דפרשת נדרים ראשי המטות כתיב לא פריך אמאי דלמר דפרשת נדרים אינה צריכה מומחה דראשי המטות לאו סמוכינ משמע דבכל דוכתי דבעי מומחין אליהם קרי להו והכא כיון דלא כתיב צוה אלא ראשי המטות פשיטא דלאו מומחה סמוך קאמר אלא למאי דאמרי דאפילו ג' הדיוטות פריך דהא ראשי המטות דלא משמע מומחין אפ"ה לאו הדיוטות נינהו ואמר רב חסדא ביחיד מומחה כלומר דגמירי וסביר. ולדידי קשיא לי אי הכי ג' הדיוטות מנלן ממשטא דאלה נימא מומחין הוא דלא בעי כמועדי ה' אצל תלתא דגמירי וסבירי בעינן וכדכתיב ראשי המטות וכי תימא אי הכי מעוטא דאלה למה לי דהא מראשי המטות נמי משמע דלא בעיא מומחין וכדכתיבנא ליתא דאי מייעוטא דאלה דכתיב צמועדי ה' לא מניית מוקמת ליה למילתא אחריתי שפיר קאמר אבל כיון דמניית מוקמת ליה למעוטי שבת שאין כריך קידוש צ"ד תו לא מייתר לך מעוטא דאלה ומעוטא נמי שפיר מקיים לשבת בראשית ולפרשת נדרים דכתיב בני מועדי ה' שאין אחד מהן שיה

מועדי ה' צריכינ קידוש ב"ד שבת בראשית באין צריכה קידוש ב"ד מועדי ה' צריכינ מומחה ואין פרשת נדרים צריכינ מומחה אפי' בית דין הדיוטות והא בפרשת נדרים ראשי המטות כתיב א)אמר רב חסדא ואיתימא רבי יוחנן ביחיד מומחה א"ר חנינא השותק על מנת למיקט מפר אפילו מכאן ועד י' ימים מתיב רבא ב)אימתי אמרו מת הבעל נתרוקנה רשות לאב בזמן שלא שמעו הבעל או ששמעו ושתק או ששמעו והפר ומת בו ביום אבל שמעו וקיים או ששמעו ושתק ומת ביום של אחריו אין יכול להפר מאי לאו בשותק על מנת למיקט לא בשותק על מנת לקיים אי הכי היינו או שמעו וקיים אלא בשותק סתם מתיב רב חסדא חומר בהקם מבהפר ובהפר מבהקם חומר בהקם שהשתיקה

צריכינ קידוש. דכתיב (ויקרא טו) אשר תקראו אותם צמועדם: **שבת בראשים אין צריכה קידוש**. דחיילא וקדשה מאליה: **השוקע על מנח למיקט**. שאינו שותק כדי לקיים הנדר אלא שעושה כדי להקניטה ולהוכיחה כדי שלא תרגיל עוד בנדרים שהיא סבורה שהוא שותק על מנת לקיימו: **אפי' מכאן עד י' ימים**. יכול להפר הואיל ולא היה דעמו לקיים: **מאי לאו צנוסק על מנח למיקט**. וכגון דלמר לחד דלמיקט עבד כדי מת ציום שלאחריו אין יכול להפר ומיבטחא דרבי חנינא: **לא צנוסק על מנח לקיים**. ולכך אינו יכול להפר: **היינו או שמע וקיים**. ותרי זימני למה לני: **צנוסק ססס**. ולחומרא אולינן: **קיים**

א) צ"ב קכ: ע"ש קכא. כימות כה: ע"ש בכורות לא. ע"ש, ט) לגול סח. ע. עב., ג) צ"ל: ממתיה רבי. רש"ש, ד) דך ח: ד"ה ושמחאן, ה) [לגול דף כב. ד"ה והתרן],

תוספות

מועדי י' צריבין קידוש ב"ד. שלימי' לקדש ינסן לעשות צו פסח בעי"ו צו: ואין שבת בראשית צריבה קידוש. שאין כריך לקדש יום ראש' לקדש צשביעי צו לשבת: מועדי י' צריבים מומחה. דכתיב (ויקרא טו) אלה ממרחא קדש אשר תקראו אותם, קרי ציה אדם, משה ואהרן דמומחי' ניסו: ואין נדר' צריבין מומחין, ולהכי סמך פ' מרי' למועדי' לדרוש קן, וע"כ תלתא הדיוטות ניסו: כדפי' (פ"א ד"ה א) להפיק מדלאתרי' ראשי הסעי' ליחד מומחה: השותק ע"מ לפקט. שחטענר אשתו ונדעתו לגטול לה אחר כן: אימתי [אמרין] מת הבעל ב'י' היינו בנימא דליחיתין רש פיקין (לגיל סח.): מאי לאו. הא דמתן שמע ושתק עשו למיקט, וקמתי דהוי שתיקה מעלה, ומהשתא הוא דסמיך אדכסמון דאי בעינן לקיים היינו שמע וקיים: שותק לקיים כמו לקיים בנדא ואין יכול להפר:

פירוש הרא"ש

מועדי ה' צריבים קידוש ב"ד. שמקדשו צ"ד ר"ח ניסן לעשות פסח בצמשה עשר צו: שבת בראשית. לפי שגם המועדים קרויין שבת להכי קרי ליה שבת בראשית: אין צריבה קידוש ב"ד. שיקדשו צ"ד יום ראשון לעשות שבת כיום השביעי וכתיב מועדי ה' יתירא למעוטי שבת מועדים צ"ד: מועדים צריבין מומחה. דכתיב מועדי ה' אשר תקראו אותם קרי ציה אדם ומשה ואהרן מומחין היו: השותק ע"מ למיקט. להקניט ולעבר אשתו אצל דעתו להפר: מאי לאו. הא דקמתי שמע ושתק

משמע בכל ענין אפי' שתק ע"מ למיקט: ובשני לא. דוקא צנוסק ע"מ לקיים: אי הכי היינו שמעו וקיים. דמשמע בכל מיני קיומין צין שאמר קיים ליכי צין ששתק ע"מ לקיים: אלא בשותק בתום. ולא גמר בלבו חס לקיים חס להפר

אבל אם גמר בלבו ושתק כדי למיקט לא היו קיים: (דע"ל סח.).

אה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל

ה"ל